# REVISTA PRESEI: UN GEN VETUST SAU ÎNCĂ ACTUAL?

*Victoria BULICANU*
**CZU: 070.447** victoriabulicanu79@gmail.com

Sorin Preda definește revista presei ca fiind un text de opinie care semnalează sau rezumă reflectarea unui eveniment în textele altor jurnaliști [1, p. 188]. Totuși, în graba cu care aceste texte sunt realizate, ele adeseori se confundă cu simpla lectură a titlurilor de pe prima pagină sau cu inventarierea destul de pasivă a subiectelor editorialelor, în mod special, sau a altor materiale de opinie, care, trebuie să recunoaștem, nu se mai întâlnesc într-un număr atât de mare în ultimii ani, în paginile ediţiilor naționale. Se știe că majoritatea opinatorilor au migrat împreună cu propriile opinii în online, pe vlog-uri și blog-uri personale. Tot aici, trebuie să menționăm că, în mod obligatoriu, revista presei trebuie să conțină opinia semnatarului și o anume valorizare a opiniilor expuse în text, ori în lipsa acestora revista presei cu greu poate fi denumită un gen de opinie. Pornind de la ceea ce avem astăzi însă în textele de revista presei, se creează impresia că autorilor acestor texte tocmai graba, lipsa de atenție și imposibilitatea de a oferi o valorizare a celor expuse în textul selectat pentru a fi adus la cunoștința publicului, adunate la un loc minimalizează impactul textului de revista presei, iar de aici și lipsa interesului publicului pentru astfel de texte. De menționat că în condițiile în care aproape orice text jurnalistic poate fi găsit la orice oră și în orice zi în Internet, atunci importanța unei astfel de specii devine și mai greu de argumentat. Amintim însă că doar acum două decenii, interesul pentru această specie era unul uriaș, iar publicul era pregătit să vizioneze acele emisiuni televizate, spre exemplu, de revista presei care erau puse pe post, de obicei, spre miezul nopții, tocmai datorită faptului că în astfel de emisiuni erau reflectate materialele care aveau să apară abia a doua zi în ediţiile naționale și internaționale și despre care încă nimeni nu putea să cunoască decât realizatorul unei astfel de emisiuni care se afla în strânsă legătură cu redacțiile publicațiilor scrise în vederea furnizării ultimelor informații despre conținutul publicațiilor de a doua zi. Interesul, în aceste condiții, este unul explicabil, deoarece evocă necunoscutul, fiind dublat și de prezentarea opiniei realizatorului emisiunii de revista presei, care de obicei, era o autoritate în domeniu, ale cărei cunoștințe erau considerate suficiente și valoroase pentru ca publicul ulterior să împărtășească deplin sau parțial exact aceleași opinii exprimate de semnatarul emisiunii [2, p. 167].

Pe cât de simplă pare a fi realizarea revistei presei, considerând faptul că autorul se bazează pe textul, tema, abordările prezentate de un alt confrate de condei, pe atât de multe pericole pot paște realizarea superficială a asemenea materiale. Astfel, riscul de a sări de la un subiect prezentat insuficient și superficial la altul este mare. Iar aceasta denotă grabă și neprofesionalism. De aceea, semnatarul rubricii trebuie să-și fixeze atenția doar pe câteva subiecte, dar care să fie prezentate exhaustiv, astfel ca

publicului să-i fie clar aproape în totalitate tematica subiectului, poziția autorului materialului jurnalistic din publicație, dar și opinia realizatorului revistei presei despre calitatea celor enunțate în material. E necesar să se ofere mici citate, autorul având grijă să marcheze prin intermediul lor contraste, nepotriviri de opinie, derapaje militantiste etc. [3, p. 141]. Elementele de analiză (total neindicate) pot fi înlocuite cu o constatare ironică sau cu un scurt comentariu critic. Ținând cont de specificul rubricii, revista presei se pretează în audiovizual și în revistele săptămânale, inclusiv în cele de cultură. Ceea ce ar mai trebui să cunoască tânăra generație de ziariști, potențiali realizatori de emisiuni sau texte de revista presei este că materialele de revista presei se realizează strict în baza materialelor extrase din publicațiile stricte și, mai nou, de pe site-urile publicațiilor scrise. Textele de revista presei nu trebuie să facă referință nicidecum la materiale jurnalistice extrase de pe site-urile posturilor de televiziune sau radio, căci pierdem esența genului, ori inițial acesta se referea strict la materialele din ziarele care urmau să apară a doua zi. Nici măcar apariția și dezvoltarea atât de intensivă a tehnologiilor nu ar trebui să permită hibridizarea acestui gen, o practică atât de des întâlnită în cazul multor altor genuri în zilele noastre.

O altă cerință de realizare a textelor de revista presei se referă la faptul că ziaristul (realizatorul textelor) nu trebuie să dea note confraților, chiar dacă genul presupune emiterea opiniilor despre materialele jurnalistice realizate de colegii de breaslă. În acest caz, publicul ar sesiza demonstrații de superioritate în raport cu aceiași colegi. Totuși, menționăm că ocazional realizatorul emisiunii televizate/radiofonice de revista presei sau textelor pentru platformele informaționale online poate sancționa anumite greșeli întâlnite în materiale. Important este ca ziaristul să dea dovadă de *putere de sinteză și sagacitate a observației.* În plus, el trebuie să-și creeze mărci stilistice personale: formule-tip de început și sfârșit, o anume tăietură ironică.

În contextul cerințelor de redactare a materialelor de revista presei, menționăm că majoritatea specialiștilor au inclus acest gen publicistic în șirul celor de opinie, iar acest fapt presupune, în mod obligatoriu, exprimarea opiniilor realizatorului de revista presei în raport cu cele enunțate în materialul de presă ales pentru a fi prezentat publicului. Totuși, în ultimul timp, mai multe surse care publică materiale de revista presei evită să plaseze în conținutul revistei presei opinia autorului, astfel textele de revista presei devenind seci, fără farmec și îndepărtându-se de esența genului. Un astfel de exemplu ar putea servi materialele de revista presei de la Radio România Actualități (varianta online): „Tot în Evenimentul Zilei: «Situaţie explozivă la Oltchim. Soluţia: privatizarea urgentă». Sute de angajaţi au luat cu asalt birourile conducerii întreprinderii, disperaţi că nu şi-au primit salariile. După o lungă perioadă de management neperformant, Constantin Roibu şi-a dat în sfârşit demisia, împreună cu alţi 16 directori…” Imediat după acest fragment urmează referința la o altă publicație. Astfel, cu greu putem întrezări în acest fragment opinia autorului. Ori tocmai de ea are nevoie publicul pentru a-și construi o opinie în raport cu importanța și calitatea materialului. Situația cu revista presei internațională este și mai dramatică atât în România, cât și în

țara noastră. Prea puțină atenție se acordă acesteia. Din păcate, în Republica Moldova nu avem emisiuni de revista presei sau surse online care să ne prezinte revista presei. De altfel, foarte puține surse mai obișnuiesc să exploateze genul. O explicație plauzibilă ar fi accesul facil la informație, astfel reducându-se necesitatea publicului de a lua cunoștință de materialele din presa națională și internațională, având acces non-stop la acestea prin intermediul site-urilor web ale surselor media.

În Republica Moldova, unul dintre cei mai cunoscuți realizatori ai emisiunilor de revista presei este Vsevolod Ciornei, care în diferite perioade a realizat și moderat mai multe emisiuni de revista presei la diferite posturi de televiziune și radio (Publika TV, Radio Europa Liberă). Emisiunile de revista presei moderate de acesta se înscriu perfect în specificul genului abordat atât de neunivoc în ultimii ani de către breaslă.

***Referințe:***

1. PREDA, S. *Jurnalismul cultural şi de opinie.* Iași: Polirom, 2006. 231 p. ISBN (10) 973-46-0370-1.
2. ROŞCA, L. *Producţia textului jurnalistic.* Iaşi: Polirom, 2004. 250 p. ISBN: 973-681-749-0.
3. ȘERBĂNESCU, A. *Cum se scrie un text.* Ediţia a II-a. Iaşi: Polirom, 2001. 264 p. ISBN: 978-973-46-0674-0.